

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları İçerisinde Hesabın Niteliğine ve İşleyişine Uygun Olmayan Kayıtların Bulunması
2. Pazarlık Usulü ve Doğrudan Temin ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Yüzde Onluk Sınırın Aşılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Bingöl Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 5662 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi ile eklenen ek maddesi ile 17.05.2007 tarihinde kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Bingöl Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 10 fakülte, 1 yüksekokul, 5 enstitü, 6 meslek yüksekokulu ve 21 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1351'dir. Ayrıca Üniversitede 2 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	48	30	78
Doçent	61	50	111
Doktor öğretim üyesi	208	87	295
Öğretim görevlisi	217	64	281
Araştırma görevlisi	172	50	222
Toplam	706	281	987

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel İdari	238	154	392
Sağlık	11	27	38
Avukatlık	2	-	2
Eğitim-öğretim			
Teknik	53	49	102
Yardımcı	33	10	43
Sözleşmeli	39	53	92
İşçi	269	91	360
Toplam	645	384	1029

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Bingöl Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 283.639.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde net 84.313.872,20 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 367.952.872,20 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin tamamı kullanılmıştır.

Üniversitenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımının ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
Personel Giderleri	185.725.000,00	263.808.969,77	142,04
Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	21.652.000,00	31.106.870,13	143,66
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	15.813.000,00	53.043.727,74	335,44
Cari Transferler	3.449.000,00	4.464.440,00	129,44
Sermaye Giderleri	57.000.000,00	15.528.864,56	27,24
Sermaye Transferleri			
Toplam	283.639.000,00	367.952.872,20	129,73

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 367.952.872,20 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %129,73'ü kullanılmıştır. Personel giderlerinde 185.725.000,00 TL olan ödeneğin 263.808.969,77 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 21.652.000,00 TL ödeneğin 31.106.870,13 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 15.813.000 TL olan ödeneğin 53.043.727,74 TL'si, cari transferlerde 3.449.000 TL'lik ödeneğin 4.464.440,00 TL'si, sermaye giderlerinde 57.000.000 TL'lik ödeneğin 367.952.872,20 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 3.910.466,97 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.961.000	9.620.223	161,4
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	274.008.000	389.013.370	142,0
Diğer Gelirler	3.670.000	4.966.960	135,3
Sermaye Gelirleri			
Toplam	283.639.000	403.600.553	142,29
Gelirlerden Red ve İadeler (-)		872.965,21	
Net Toplam	283.639.000	402.727.587,79	141,99

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 283.639.000 TL olan Üniversitenin,

yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 402.727.587,79 TL'dir. Dönem faaliyet geliri 442.805.048,48 TL, gelirlere indirim, iade ve iskonto toplamı 872.965,21 TL ve faaliyet gideri 412.089.946,35 TL olan Üniversite, 2022 yılını 29.842.136,92 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

- Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 6.122.397,90 TL, gider toplamı 5.723.460,11 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 398.937,79 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Üniversitede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları kısmen yeterlidir (Aralık/2023 tarihine kadar tamamlanması planlandığı anlaşılmıştır). Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. İç Kontrol Rehberinde yer alan kriterlere çerçevesinde hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Üniversitenin stratejik plan ve performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. Üniversite iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Ayrıca risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Üniversite tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. Bununla birlikte yetki devirleri mevzuata uygun yapılmış ve görevlendirmelerde farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Ayrıca Üniversite tarafından belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları kısmen belirlenmiş olup, bu yeterli değildir (Haziran/2023’e kadar tamamlanması planlandığı anlaşılmıştır). Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Üniversitenin ön mali kontrol yönergesi, mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

Üniversite’nin faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

Üniversitenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Üniversitede İç denetim Birimi 2015 yılında kurulmuş olup toplam 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1’si doludur.

İç Denetim Biriminin iç kontrol sistemine ilişkin olarak;

- İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına ait taşınırların bu birim ile Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında devam eden aşamalarındaki Taşınır İşlemleri Sürecinin (Giriş-Çıkış, Hurdaya Ayırma, Yıl Sonu, Kayıtlardan Düşüm, Muhafaza ve Takip İşlemleri) sistem, uygunluk ve mali denetimi sonucunda hazırlanan Denetim Raporu 19.08.2022 tarih ve 72536 sayılı yazı ile Rektörlük Makamına sunulmuştur. Denetim yapılan süreç özelinde iç kontrol sistemi değerlendirilerek bulgu konusu yapılmıştır.

- Ziraat Fakültesi bünyesinde yürütülen ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında devam eden aşamaları bulunan Personel Ödeme İşlemleri Sürecinin (Ek Ders Ödeme İşlemleri) uygunluk ve mali denetimi sonucunda hazırlanan Denetime konu sürecin iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik sistem denetimi yapılmamıştır.

- Veteriner Fakültesi bünyesinde yürütülen ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında devam eden aşamaları bulunan Personel Ödeme İşlemleri Sürecinin (Ek Ders Ödeme İşlemleri) uygunluk ve mali denetimi sonucunda hazırlanan Denetim Raporu ile sürecin iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine yönelik sistem denetimi yapılmamıştır.

- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Koruma Güvenlik Şube Müdürlüğü birimleri ile Kişisel Verileri Koruma Kurulu Yürütme Komisyonlarında ve İletişim Güvenliği Rehberi Uyum Sürecinin denetimine 05.12.2022 tarihinde başlanmış olup, denetim çalışmaları sonuçları henüz raporlanmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bingöl Üniversitesinin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları İçerisinde Hesabın Niteliğine ve İşleyişine Uygun Olmayan Kayıtların Bulunması

Üniversitenin, Gider Hesapları alt hesap grubu içinde yer alan “*Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları*” içerisinde bu hesabın niteliği ve işleyişine uygun olmayan bir takım kayıtların bulunduğu tespit edilmiştir.

Üniversitenin, Gider Hesapları alt hesap grubu içinde yer alan 630.03.05.90.90 Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları detayının incelenmesinde;

- 35.400.00 TL, Endüstriyel Klima bakım ve onarımı,
- 42.190.00 TL, Öğrenci şenliği konser hizmet alımı,
- 47.200.00 TL, Merkezi klima bakım ve onarımı,
- 10.785.54 TL, Asansör bakım ve onarımı,
- 24.780.00 TL, Akıllı masa bakımı,
- 29.704.71 TL, Yurt dışı geçici görev yolluğu gibi hesap niteliği ve işleyişine uygun olmayan kayıtların olduğu görülmüştür.

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin, "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında "*Gerçekleşen işlemler, hesaplara ilişkin “Hesabın İşleyişi” maddelerinde belirtildiği şekilde hesaplara kaydedilir. Hesabın işleyişi bölümlerinde yer almayan işlemler ise bu Yönetmelikte belirtilen hesapların niteliğine uygun bir biçimde kaydedilir*" hükmü bulunmaktadır.

Toplam 118.165.54 TL bakım ve onarım harcaması ilgili gider grubu yerine Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları hesap başlığı altında muhasebeleştirilmiştir.

2022 Yılı Bütçe Kanununun (E) Cetvelinde; ihtiyacın nereden ve hangi usulle temin edileceğine bakılmaksızın vergiler dâhil olmak üzere; Menkul malların bakım ve onarımlarında 28.000 TL'yi, Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında ise 62.000 TL'yi, aşan tutarlar “(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri” tertiplerinden ödenemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan “Amortisman ve Tükenme Payları” konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in

“Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6’ncı maddesinin ikinci fıkrasında “Maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırların her biri için 14.000 TL’yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL’yi aşmayan duran varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir. Hesaplarda kayıtlı, duran varlıklar için yapılan harcamalardan yukarıda belirtilen limitleri aşanlar değer artırıcı harcama olarak kabul edilir.” denilmektedir.

Bu kapsamda, taşınırlar için 14.000,00, taşınmazlar içinse 34.000,00 TL’yi aşan bakım, onarım, tamir mahiyetindeki harcamalardan değer artırıcı nitelikte olanların 630 Giderler Hesabı yerine ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, kamu personeli olanlara veya olmayanlara ilgili mevzuatı çerçevesinde ödenen yurtiçi ve yurt dışı geçici veya sürekli görev yolluklarına kaydedilmesi gereken 29.704,71 TL tutarındaki yurt dışı geçici görev yolluk harcamasının da kayıt edilmesi gereken hesap ile ilgisi olmayan Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları koduna kaydedilmiştir. Bu şekilde yapılan harcamalara ilişkin gider türüne uygun olmayan kayıtların, ödenek ile ilgili sıkıntıları da aşmak için yapıldığı anlaşılmaktadır.

Üniversite cevabında, harcama birimlerinde bütçe rehberinde yer alan kodlamalara göre işlem yapılmakta olduğu ve yapılan hatalı uygulamalara bulguda yer verilen tespit doğrultusunda gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilse de düzeltici işlemler Üniversite tarafından sunulmamıştır.

Sonuç olarak giderlere ait alt hesap grubu içinde yer alan “Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları” içerisinde bu hesabın niteliği ve işleyişine uygun olmayan ve örnekleri yukarıda gösterilen bu tür hatalı kayıtların yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 2: Pazarlık Usulü ve Doğrudan Temin ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Yüzde Onluk Sınırın Aşılması

Üniversite tarafından doğrudan temin ve pazarlık usulü için belirlenen limitler kapsamında yapılan alımlarda, 22.01.2002 tarih ve 24648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nda öngörülen %10 sınırının aşıldığı, bunun için de Kamu

İhale Kurulu'ndan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir.

Anılan Kanun'un 21'inci maddesinde satın alma usullerinden pazarlık usulü açıklanmış, birinci fıkranın (f) bendinde 2022 yılı için yaklaşık maliyeti 728.072,00 TL'ye kadar olan mal ve hizmet alımlarının bu usulle gerçekleştirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanun'un 22'nci maddesinde ise; ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin ile alım yapılabileceği açıklanmış ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde, büyükşehir belediyesi sınırları dışındaki idarelerin 72.752,00 TL'ye kadar olan ihtiyaçlarının da bu bent kapsamında temin edilebileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 62'nci maddesinde ise; idarelerce uyulması gereken diğer kurallar belirtilmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde, yukarıda bahsedilen 21 ve 22'nci madde için belirtilen limitler kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulu'nun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinin nasıl uygulanacağına ilişkin ayrıntılı açıklamalara ise 22.08.2009 tarih 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer verilmiştir. Buna göre; Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'inci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde, bütçe sahibi olan kamu idarelerinin yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarını dikkate almaları, %10 oranını ise mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplamaları gerekmektedir.

Ayrıca, %10 oranının aşılmaması için Üniversite tarafından takip edilmeli, söz konusu oranının aşılmamasının anlaşılması halinde Kamu İhale Kurulu'na başvuru yapılmalıdır. Oran aşıldıktan sonra yapılan başvuruların ise Kurul tarafından reddedileceği ifade edilmiştir.

İlgili Tebliğ'in "Başvuru işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde ise; başvuru işlemlerinin ne şekilde yapılacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yapılan incelemede, Üniversite tarafından 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan hizmet alımlarına ilişkin harcamaların mali yıl içinde mevzuatta belirtilen %10'luk limitin 98.599,67 TL üzerinde Kamu İhale Kuruluna başvuru yapılmaksızın aşıldığı tespit edilmiştir.

Ayrıca, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca yapılan doğrudan temin yöntemine göre alımlarda ki küçük bakım onarım harcamalarının da yapım işi olarak değerlendirildiği

(ödenek gider sınıflandırması) bu nedenle de 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan hizmet alımları aşımında daha yüksek olacağı düşünülmektedir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 60'ncü maddesinde "...5'inci maddede belirtilen ilkelere ve 62'nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır" denilerek, ihale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; Kanun'un temel ilkeleri ve ilgili maddelerde belirlenen kurallara uymasının önemi belirtilmiştir.

Üniversite, mali yıl sonunda ödemelerin yoğunluk kazanması nedeniyle hizmet alımları kapsamında %10'luk sınırın aşıldığının tespit edilemediğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak, Üniversite'nin ihtiyaçlarının temini için bu yöntemin kullanılmasında, mevzuatta belirlenen esaslara uygun hareket etmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>